

KNNV-kamp Wales 5-19 augustus 2017

Voorwoord voorzitter 2
Deelnemers e.d. 3
Plantenlijst Snowdonia 4-7
Planten Pembrokshire 8
Varens 9
Vlinders 10
Vogellijst 11-12
Overige waarnemingen 13
Overzichtje excursies 13
Sfeerverslagen 14-22
Foto's: op de Y Garn na van verscheidene
deelnemers, waarvoor dank.

Voorwoord

In de aankondiging van de KNNV/AKC stond o.a.

'Wales is een mooie bestemming voor wie op zoek is naar een rustige en mooie natuurvakantie'. En dat klopte helemaal!

Wat er niet bij gemeld was dat het er ook geweldig kan regenen. En dat hebben we de eerste excursiedag dan ook ondervonden. Maar na deze waterdooop is het weer al met al best meegevallen, al was het niet echt zomers. Maar dat was in Nederland hetzelfde.

De eerste week stonden we op een camping in het Snowdonia National Park in het noorden en de tweede week in Pembrokeshire in het zuidoosten. De natuur en de kust waren bij beide overweldigend. Daarover meer in dit verslag.

Maar we waren ook in Groot-Brittannië en daar wil ik toch ook wat kenmerken van vermelden die zeer waarschijnlijk niet in het verslag vermeld worden, maar wel de moeite waard zijn om GB uitgebreid en rustig te gaan beleven.

Het links rijden bevalt goed, mits je maar 's ochtends gelijk links begint, dan wijst het eigenlijk vanzelf. Maar de binnenwegen zijn vaak smal tot zeer smal (soms één auto breed) met hoge heggen, die het veelal zeer fraaie uitzicht belemmeren.

En dan de eerste camping zonder enig mobiel bereik en internet (25 pond per week!), dat niet goed werkte (wel geld terug). Dus was er geen communicatie met de buitenwereld mogelijk.

Maar de meeste Britten zelf zijn zeer aardige mensen met toch hun eigen cultuur en gewoontes.

Getuige hiervan zijn een drietal opnames, waarbij ik dit probeer weer te geven.

Ondanks het wat mindere weer, een zeer geslaagd kamp in deze twee gebieden in Wales en het is zeker voor herhaling vatbaar.

KNNV, admin en onze excursie-leidster en -leider: BEDANKT!

Deelnemers:

Hans van As, Jennie Schouten, Loek Batenburg, Geertje Pettinga, Fred Bos, Els Bücker, Marijke Burgel- Hollander, Lex Burgel, Erik Dinslage, Harry van Haarlem, Erna van Haarlem-De Vries, Taco van Haarlem, Ludo Hendrickx, Joke Hendrickx-Stevens, Leny Huitzing, Wim Koch, Nelleke van Kasteel, Nel Koorengel, Thijs Krosschell, Jose Kuijken, Ellen Luttmer van Kuilenburg, Ruud Luttmer, Rik Marmelstein, Saskia Bos, Martin Stevens, Marlies Huijzer, Herman Verschuren, Hettie van Eijck en Han de Vries.

Waarbij aangetekend dat vier deelnemers het kamp voortijdig verlieten omdat het niet aan hun verwachtingen voldeed.

Het kamp vond plaats op twee locaties:

week 1 op Camping Cae Du bij Beddgelert, www.caeducampsite.co.uk. Gelegen in nationaal park Snowdonia.

week 2 op Hendre Eynon Caravan & Camping Site bij St. David's, www.hendreeynon.co.uk. Gelegen dichtbij nationaal park Pembrokeshire.

Zie beide websites voor routebeschrijvingen.

Kampbestuur:

Voorzitter: Ruud Luttmer

Admin: Nel Korengel

Excursieregelaars: Leny Huitzing (week 1) en Fred Bos (week 2).

Er was geen excursieprogramma vooraf. De twee regelaars hadden uiteraard wel plannen, Leny zelfs een compleet en gedetailleerd schema, maar ze pasten hun programma aan naar weersomstandigheden en wensen van deelnemers.

Fred Bos had vooraf twee artikelen gestuurd.

De weersomstandigheden waren nogal wisselend. We hebben veel regen gehad, maar toch ook redelijk wat zon en er waren vooral zeer Welshe dagen met zowel regen als zon.

Weersomstandigheden en verhuizing hebben veroorzaakt dat niet van alle excursies sfeerverslagen werden gemaakt. Daarom begint dit verslag met de *waarnemingslijsten*.

Plantenlijst Snowdonia

Opmerkingen:

- De nummers onder de data in de eerste rij corresponderen met de nummers van het excursie-programma dat voor de aanvang van het kamp aan iedereen per mail is toe gestuurd. Dat excursieprogramma bleek wel erg ambitieus want vaak beslaat de uitgevoerde excursie maar een deel van de in het programma beschreven excursie. Zo is bijv. op 8/8 koers gezet naar Shell Island, maar dat is niet bereikt waardoor het verder gelegen Morfa Dyffryn ook niet is bereikt. Bovendien zijn we niet naar Morfa Harlech gegaan.
- Op 9/8 zijn de planten, die gescoord tijdens de excursie naar Cwm Idwal o.l.v. Fred Bos, samengenomen met de planten van de wandeling 4 - Y Garn & Devil's Kitchen - o.l.v. Harry van Haarlem uit Top 10 Mountain Walks, the finest mountain walks in Snowdonia.
- Zowel op 7 als op 10/8 was er de wandeling over het Fisherman's Path. Ook die gegevens zijn samengevoegd.
- Planten waarvan alleen het genus is vermeld, heb ik weggelaten.

Naamgeving

- Tijdens de excursies zijn diverse flora's gebruikt. Fred Bos had een kleine bibliotheek bij zich. Nu ik dit schrijf heb ik alleen de beschikking over een bijna 40 jaar oude Engelse Flora en het nauwelijks jongere Wild Flowers of Britain and Northern Europe (5th edition 1996, oef: niet gewijzigd sinds 1974!)
- Maar voor de wetenschappelijke namen heb ik de Standaardlijst Nederlandse Flora (2003) aangehouden en waar die afweek van de nieuwste druk van Heukels' Flora van Nederland (23e druk, 2005) de laatste.
- Sommige planten hebben geen Nederlandse naam bijv. *Thymus polytrichus*. In zo'n geval heb ik ervoor gekozen te vermelden: (een) Tijmsoort. Wanneer in Nederland ook het geslacht niet voorkomt, heb ik mijn toevlucht genomen tot De Geïllustreerde Flora van Marjorie Blamey en Christopher Grey-Wilson (ISBN 90 5210 508 1, derde druk 2003). Wanneer ook dit boek geen Nederlandse naam geeft, vermeld ik onder de Nederlandse naam de wetenschappelijke naam.

Leny Huitzing, Wageningen november 2017

6 aug.

Hymenophyllum wilsonii, Devil's Kitchen.

Data + excursienummers		6/8	7/8; 1.2.1	7/8 1.1.2	7/8	8/8; 4.1.1	8/8; 1.1.4	8/8; 3.2.2	9/8 2.1.2	9/8	10/8 4.1.3	10/8
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Ranger's Guide Beddgelert 4	Fishermanpath + Cwm Bychan	Lynn Dinas + Lynn Gwynant	Dam naar Porthmeiron	Newborough Warren	Beddgelert Rhydd Du	Shell Island	Cwm Idval Ogmen,, Y Gan, + Devil's Kitchen	Ynys kustwandeling	Holyhead	Snowdon
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>							X		X		
Akkermelkdistel	<i>Sonchus arvensis</i> var. <i>maritimus</i>							X			X	
Alpenzuring	<i>Oxyria digyna</i>								X			
Basterdwederik soort	<i>Epilobium brunescens</i>								X			
Beemdtkroon	<i>Knautia arvensis</i>						X					
Beenbreek	<i>Narthecium ossifragum</i>	X	X	X			X		X			X
Betonie	<i>Stachys officinalis</i>	X				X						
Blaassilene	<i>Silene uniflora</i>					X						
Blauwe bosbes	<i>Vaccinium myrtillus</i>								X			
Blauwe knoop	<i>Succisa pratensis</i>	X		X								X
Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>							X				
Bloedooievaarsbek	<i>Geranium sanguineum</i>					X						
Bonte paardenstaart	<i>Equisetum variegatum</i>					X						
Bosrank	<i>Clematis vitalba</i>				X							
Boswederik	<i>Lysimachia nemorum</i>	X										X
Boszegge	<i>Carex sylvatica</i>	X										
Borstelbies	<i>Isolepis setacea</i>					X						
Data + excursienummers		6/8	7/8; 1.2.1	7/8 1.1.2	7/8	8/8; 4.1.1	8/8; 1.1.4	8/8; 3.2.2	9/8 2.1.2	9/8	10/8 4.1.3	10/8
Brandnetelsoort	<i>Urtica dioica</i> ssp. <i>galeopsifolia</i>							X				
Brunel	<i>Prunella vulgaris</i>								X			
Dagkoekoeksbloem	<i>Silene dioica</i>		X									
Driedistel	<i>Carlina vulgaris</i>							X				
Driekleurig viooltje	<i>Viola tricolor</i>					X						
Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>				X			X			X	
Dodemansvingers	<i>Oenanthe crocata</i>		X									
Dwergzegge	<i>Carex oederi</i> ssp. <i>oederi</i>					X			X			
Echte Guldenroede	<i>Solidago virgaurea</i>	X		X								X
Echte koekoeksbloem	<i>Silene flos-cuculi</i>						X					
Egelboterbloem	<i>Ranunculus flammula</i>								X			
Engels gras	<i>Armeria maritima</i>					X		X		X		
Engels lepelblad	<i>Cochlearia officinalis</i> ssp. <i>anglica</i>							X				
Engels slijkgras	<i>Spartina anglica</i>							X				
Engels vetkruid	<i>Sedum anglicum</i>	X		X								
Fraai hertshooi	<i>Hypericum pulchrum</i>	X							X			
Framboos	<i>Rubus idaeus</i>						X					
Gagel	<i>Myrica gale</i>			X								
Gaspeldoorn	<i>Ulex europaeus</i>	X			X			X				
Geelgroene zegge	<i>Carex oederi</i> ssp. <i>oedocarpa</i>								X			
Geelhartje	<i>Linum catartica</i>					X						
Geel nagelkruid	<i>Geum urbanum</i>							X				
Geel walstro	<i>Galium verum</i>					X						
Gekroesde melkdistel	<i>Sonchus asper</i>							X				
Gele hoornpapaver	<i>Glaucium flavum</i>					X						
Schijnspurrie soort	<i>Spergularia maritima</i>					X					X	

Data + excursienummers		6/8	7/8; 1.2.1	7/8 1.1.2	7/8	8/8; 4.1.1	8/8; 1.1.4	8/8; 3.2.2	9/8 2.1.2	9/8	10/8 4.1.3	10/8
Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata		X									
Gewone dophei	Erica tetralix			X							X	
Gewone engelwortel	Angelica sylvestris				X			X		X	X	
Gewone rolklaver	Lotus corniculatus							X				
Gewone zandmuur	Arenaria serpyllifolia							X				
Gewone zoutmelde	Atriplex portulacoides							X				
Gewoon biggenkruid	Hypochaeris radicata							X				
Gewoon kweldergras	Pucynellia maritima							X				
Gewoon struisgras	Agrostis capillaris							X				
Grasklokje	Campanula rotundifolia					X			X			
Grote kaardenbol	Dipsacus fullonum									X		
Grote kattenstaart	Lythrum salicaria				X					X		
Grote tijm	Thymus pulegioides								X			
Groot heksenkruid	Circaea lutetiana				X							
Groot streepzaad	Crepis biennis							X				
Hazenpootje	Trifolium arvense				X			X				
Heidekartelblad	Pedicularis sylvatica								X			
Hengel	Melampyrum pratense	X	X									
Hertshoornweegbree	Plantago coronopus					X		X				
Hulst	Ilex aquifolium	X	X									
Ierse gaspeldoorn	Ulex gallii		X								X	X
Jakobskruiskruid	Jacobea vulgaris			X	X			X		X		
Jeneverbes	Juniperus communis							X				
Kale Jonker	Cirsium palustre											X
Klein Schorrenkruid	Sueda maritima							X				
Kleine Leeuwentand	Leontodon saxatilis							X				
Kleine ratelaar	Rhinantus minor					X	X					
Knoopkruid	Centaurea jacea	X		X	X							
Knopherik	Raphanus raphanistrum							X				
Data + excursienummers		6/8	7/8; 1.2.1	7/8 1.1.2	7/8	8/8; 4.1.1	8/8; 1.1.4	8/8; 3.2.2	9/8 2.1.2	9/8	10/8 4.1.3	10/8
Koninginnenkruid	Eupatorium cannabinum				X			X		X		
Kraaiheide	Empetrum nigrum		X						X			
Lavatera arborea	Lavatera arborea										X	
Madeliefje	Bellis perennis								X			
Mansbloed	Hypericum androsaemum	X	X	X								
Melkkruid	Glaux maritima							X				
Moerasspirea	Filipendula ulmaria							X				
Moeraswalstro	Galium palustre							X				
Moeraszoutgras	Trichoglin maritima							X				
Moeraswespenorchis	Epipactis palustris					X	X					
Montbretia	Crococsmia x crocosmiflora							X				
Muizenoor	Hieracium pilosella											X
Muurleeuwenbek	Cymbalaria muralis				X							
Muurnavel	Umbilicus rupestris				X							
Paarbladig goudveil	Chrysoplenium oppositifolium								X			X
Parnassia	Parnassia palustris					X						
Pastinaak	Pastinaca sativa				X							
Peen	Daucus carota										X	
Pitrus	Juncus effusus							X				
Portland wolfsmelk	Euphorbia portlandica					X						
Riet	Phragmites australis							X				
Reukeloze kamille	Tripleurospermum inodorum							X				
Rode dophei	Erica cinerea		X	X	X						X	X
Rode ogentrost	Euphrasia odontites		X									
Rode spoorbloem	Centranthus ruber				X			X				
Rondbladig wintergroen	Pyrola rotundifolia					X						

Data + excursienummers		6/8	7/8; 1.2.1	7/8 1.1.2	7/8	8/8; 4.1.1	8/8; 1.1.4	8/8; 3.2.2	9/8 2.1.2	9/8	10/8 4.1.3	10/8
Ronde zonnedauw	<i>Drosera rotundifolia</i>	X	X	X					X			
Rood guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>										X	
Rus soort	<i>Juncus acutus</i>							X				
Schermhavikskruid	<i>Hieracium umbellatum</i>							X				
Schijfkamille	<i>Matricaria discoidea</i>				X							
Schijnpapaver	<i>Meconopsis cambrica</i>	X	X	X								
Selderij	<i>Apium graveolens</i>							X				
Slanke gentiaan	<i>Gentianella amarella</i>					X						
Smele soort	<i>Deschampsia alpina</i>								X			X
Speerdistel	<i>Cirsium vulgare</i>							X		X		
Spekwortel	<i>Tamus communis</i>				X			X				
Spiesmelde	<i>Atriplex prostrata</i>							X				
Steenanjer	<i>Dianthus deltoïdes</i>					X						
Stersteenbreek	<i>Saxifraga stellaris</i>								X			X
Sterzegge	<i>Carex echinata</i>		X						X			
Stijve ogentroost	<i>Euphrasia stricta</i>			X								
Strandbiet	<i>Beta vulgaris sspec maritima</i>					X						
Struikhei	<i>Calluna vulgaris</i>			X							X	
Teer Guichelheil	<i>Anagallis tenella</i>					X						
Tijmsoort	<i>Thymus polytrichus</i>								X			
Tormentil	<i>Potentilla erecta</i>		X						X			
Tweenervige zegge	<i>Carex binervis</i>		X						X			
Veenpluis	<i>Eriophorum angustifolium</i>		X									
Veldrus	<i>Juncus acutiflorus</i>							X	X			
Veldzuring	<i>Rumex acetosa</i>									X		
Vertakte leeuwentand	<i>Leontodon autumnalis</i>							X				
Vingerhoedskruid Data + excursienummers	<i>Digitalis purpurea</i>	6/8	7/8; 1.2.1	7/8 1.1.2	7/8	8/8; 4.1.1	8/8; 1.1.4	X 8/8; 3.2.2	9/8 2.1.2	9/8	10/8 4.1.3	10/8
Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>									X		
Vlozegge	<i>Carex pulicaris</i>								X			
Vogelwikke	<i>Vicia cracca</i>				X			X				
Waterlobelia	<i>Lobelia dortmanna</i>			X					X			
Watermunt	<i>Mentha aquatica</i>					X						
Waterpunge	<i>Samolus valerandi</i>					X						
Wilgenroosje	<i>Chamerion angustifolium</i>				X			X				
Wit vetmuur	<i>Sedum album</i>								X			
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>							X				
Witte snavelbies	<i>Rhynchospora alba</i>			X								
Wondklaver	<i>Anthyllis vulneraria</i>							X				
Zandblauwtje	<i>Jasione montana</i>					X		X			X	
Zeealant	<i>Inula crithmoides</i>										X	
Zeekamille	<i>Tripleurospermum maritimum</i>					X					X	
Zeepkruid	<i>Saponaria officinalis</i>							X				
Zeepostelein	<i>Honkenya maritima</i>					X		X				
Zeeraket	<i>Cakile maritima</i>					X		X				
Zeesilene	<i>Silene vulgaris</i>					X					X	
Zeevenkel	<i>Crithmum maritimum</i>					X						
Zeeweegbree	<i>Plantago maritima</i>					X		X				
Zeewolfsmelk	<i>Euphorbia paralias</i>					X						
Zilverschoon	<i>Potentilla anserina</i>							X				
Zilt torkruid	<i>Oenanthe lachenalii</i>							X				
Zomprus	<i>Juncus articulatus</i>								X			
Zulte	<i>Aster tripolium</i>				X			X				
Zwarte Els	<i>Alnus glutinosa</i>							X				

Rups St.-
Jacobs-
vlinder

Planten Pembrokeshire

Mede door het slechte weer en de versnipperde excursies heb ik weinig materiaal binnengekregen voor een plantenlijst. Voor de plantenbeschrijving kan men terecht in mijn verslag van 1980. De belangrijkste verschillen zijn dat de Spaanse ruiter niet is teruggevonden op de Dowrog Common. Daar tegenover staat dat de *Hypericum undulatum*, de Wavy St John's Worth, daar massaal is gevonden. Dit komt vooral, omdat het later in het seizoen was. De fraaie kustheiden bloeiden optimaal. In de vegetatie van Groot-Brittannië zie ik dat deze kusthei uiterst zeldzaam is. We zijn op twee van de drie voorkomens geweest. Anglesey en Pembrokeshire. Die van Cornwall heb ik ook gezien. Hieronder een verspreidingskaartje. Fred Bos

Calluna vulgaris-Ulex gallii heath

Asplenium marinum,
St. David's Head,
14082017

varens en andere vaatcryptogamen KNNV-kamp Wales 05-19 augustus 2017

	datum ... augustus 2017	Snowdonia					Pembrokeshire							
		6	7	8	9	10	11	13	14	15	16	17	18	
wetenschappelijke naam	Nederlandse naam (of Britse, bij gebrek aan Nederlandse)													
<i>Diplazium alpinum</i>	'Alpine clubmoss'						x							
<i>Diplazium complanatum</i>	Vlakke wolfsklauw					x								
<i>Huperzia selago</i>	Dennerwolfsklauw		x		x	x								
<i>Lycopodium clavatum</i>	Grote wolfsklauw					x								
<i>Selaginella selaginoides</i>	'Lesser clubmoss'					x	x							
<i>Equisetum arvense</i>	Heemoes			x				x	x			x		
<i>Equisetum fluviatile</i>	Holpijp											x		
<i>Equisetum palustre</i>	Lidrus							x						
<i>Equisetum sylvaticum</i>	Bospaardenstaart													
<i>Equisetum telmateia</i>	Reuzenpaardestaart													
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	Zwartsteel	x	x	x	x					x	x	x	x	x
<i>Asplenium oeterech</i>	Schubvaren	x	x											
<i>Asplenium marinum</i>	'Sea Splendwort'										x	x		x
<i>Asplenium obovatum</i> ssp. <i>biflori</i>	Lancetvormige streepvaren p.p.				x							x		
<i>Asplenium ruta-muraria</i>	Muurvaren	x	x	x	x	x				x		x	x	x
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Tongvaren	x	x	x	x	x	x			x		x	x	x
<i>Asplenium trichomanes</i>	Steenbreekvaren	x	x	x	x	x	x			x		x	x	x
<i>Asplenium viride</i>	Groensteel						x							
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren	x	x			x	x			x	x	x	x	x
<i>Blechnum spicant</i>	Dubbelloof	x	x	x	x	x	x					x	x	
<i>Cryptogramma crispa</i>	'Parsley Fern'						x	x						
<i>Cystopteris fragilis</i>	Blaasvaren					x	x							x
<i>Dryopteris affinis</i> ssp. <i>affinis</i>	Geschubde mannetjesvaren p.p.	x	x					x	x			x	x	x
<i>Dryopteris affinis</i> ssp. <i>barreni</i>	Geschubde mannetjesvaren p.p.	x	x	x	x	x	x			x		x	x	x
<i>Dryopteris affinis</i> ssp. <i>cambrensis</i>	Geschubde mannetjesvaren p.p.	x	x			x				x				
<i>Dryopteris carthusiana</i>	Smalle stekeivaren	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
<i>Dryopteris dilatata</i>	Brede stekeivaren	x	x			x		x				x	x	x
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Mannetjesvaren	x	x			x		x		x	x	x	x	x
<i>Dryopteris filix-mas</i> forma <i>linearis</i>	wild ontstane "cultivar"												x	
<i>Dryopteris oreades</i>	'Mountain Male Fern'						x	x						
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Gebogen driehoekvaren						x							
<i>Hymenophyllum wilsonii</i>	'Wilson's Filmy Fern'						x							
<i>Oreopteris limbosperma</i>	Stippelvaren	x	x			x	x							
<i>Osmunda regalis</i>	Koningsvaren	x	x											
<i>Phlegopteris connectilis</i>	Smalle beukvaren						x							
<i>Polypodium vulgare</i>	Gewone eikvaren	x												x
<i>Polypodium interjectum</i>	Brede eikvaren	x												x
<i>Polypodium vulgare</i> of <i>interjectum</i>	Gewone of Brede eikvaren			x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
<i>Polystichum setiferum</i>	Zachte naaldvaren									x				
<i>Polystichum x bicknellii</i>	Zachte x Stijve naaldvaren								x	x				
<i>Pteridium aquilinum</i>	Adelaarsvaren	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x

excursions:

06/08: wandelen van camping naar het meer Llyn Dinas en terug

07/08: wandelen van camping naar Beddgelert, Fisherman's Path, Cym Bychan en bovenover terug

08/08: Shell Island

09/08: Cwn Idwal Ogmen, Capel Curig, Devil's Kitchen

10/08: Mt. Snowdon op

11/08: Anglesey, Newborough Warren

(12/08 reisdag)

13/08: privé excursie, Dowrog Common, St.Davids

14/08: St.David's Head

15/08: Skomer Island

16/08: Dowrog Common

17/08: Preseli Hills

18/08: wandelen van camping naar Pembrokeshire Coast Path en terug

* *Equisetum sylvaticum* en/of *E. telmateia* meen ik te hebben horen noemen tijdens de kring, maar heb ik zelf niet gezien. Als ze niet terug te vinden zijn op de daglijstjes: schrappen hier!

Loek Batenburg 30/08/2017

Asplenium viride,
Mt.Snowdon, 10082017

Overige waarnemingen

Vlinders:

atalanta (*Vanessa atalanta*), bont zandoogje (*Pararge aegeria*), bruin blauwtje (*Arcia anteros*), bruin zandoogje (*Maniola jurtina*), dagpauwoog (*Inachis io*), dikkopje spec., distelvlinder (*Vanessa cardui*), gehakelde aurelia (*Polygonia c-album*), heivlinder spec., Icarusblauwtje (*Polyommatus icarus*), klein geaderd witje (*Pieris napi*), kleine vos (*Aglais urticae*), oranje zandoogje (*Pyronia tithonus*), rups Beervlinder, rups St.Jacobsvlinder.

Diphasiastrum complanatum, Devil's Kitchen, 09082017

Vogellijst

Dodaars			x	x															
Noordse stormvogel										x								x	
Noordse pijlstormvogel										x								x	
Jan van Gent										x								x	x
Aalscholver			x		x	x	x											x	x
Kuifaalscholver										x								x	x
Kleine zilverreiger			x			x		x											
Blauwer reiger			x	x		x	x	x											
Knobbelzwaan			x			x													
Grauwe gans			x																
Canadese gans			x	x		x	x	x											
Nijlgans			x																
Bergeend						x													
Wilde eend			x			x		x			x								
Middelste zaagbek			x			x		x										x	
Grote zaagbek								x											
Buizerd	x				x	x	x	x											
Visarend								x											
Torenvalk								x			x							x	x
Slechtvalk							x												x
Scholekster			x			x													x
Bontbekplevier						x													
Kievit			x																
Bonte strandloper						x													
Grutto										x									
Rosse grutto						x													
Wulp			x			x		x											
Tureluur			x			x		x											x
Groenpootruiter			x			x													
Oeverloper						x													
Kokmeeuw			x			x		x											x
Stormmeeuw						x		x											
Kleine mantelmeeuw			x							x	x								x
Britse kl mantelmeeuw										x									
Pontische meeuw						x?													
Zilvermeeuw	x	x	x				x		x	x	x	x							x
Grote mantelmeeuw							x												x
Grote stern							x												
Rotsduif																			x
Holenduif			x																
Houtduif	x						x												x
Turkse tortel							x		x										
Bosuil	x																		
Gierzwaluw							x												
Ijsvogel							x												
Grote bonte specht							x												
Veldleeuwerik							x												
Boomleeuwerik	x																		
Oeverzwaluw							x												
Boerenzwaluw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x							x

Noordse stormvogels

Kneu

Huiszwaluw	x	x		x	x	x		x	x		x			x	x	
Boompieper				x												
Graspieper		x			x						x					
Oeverpieper									x	x			x	x	x	
Grote gele kwikstaart	x			x		x										
Witte kwikstaart				x		x		x	x							
Rouwkwikstaart																
Waterspreeuw	x	x		x			x									
Winterkoning	x	x	x	x			x	x		x			x	x	x	
Heggemus		x					x				x					
Roodborst	x	x	x	x	x	x	x	x		x			x			
Roodborsttapuit						x				x			x	x		
Tapuit									x		x		x	x		
Merel				x	x	x							x			
Vale lijster								x								
Sprinkhaanzanger				x												
Tjiftjaf				x	x	x	x									
Fitis		x					x	x								
Grauwe vliegenvanger										x				x		
Goudhaantje		x		x												
Zwarte mees							x									
Pimpelmees				x						x						
Koolmees			x	x	x		x									
Gaai							x	x								
Ekster				x		x		x								
Kauw											x			x	x	x
Zwarte kraai	x	x	x	x	x	x		x					x	x		
Roek			x											x	x	
Alpenkraai											x			x	x	
Raaf	x	x								x	x	x		x	x	x
Spreeuw							x									
Huismus			x		x	x		x							x	
Ringmus							x									
Vink			x	x				x	x					x	x	
Groenling							x									
Putter			x		x	x	x	x	x					x		
Kneu			x				x				x			x	x	x
Sijs										x						
Barmsijs				x												
Goudvink				x				x								
Geelgors													x			

Porthgain

Overige waarnemingen

Overige insecten en andere kleine dieren:

aardhommel, blinde bij, gewone vleesvlieg, gouden tor, Honingbij, Kruisspin, mestkever, segrijnslak, sprinkhaan spec., steenhommel, Volucella pellucens (zweefvlieg).

Reptielen en amfibieën:

muurhagedis.

Zoogdieren, voorzover niet mens en/of tam:

bruinvis, gewone zeehond, grijze zeehond, mol (dood), spitsmuis (dood).

Schelpdieren en andere ongewervelde zeedieren:

aliekruik, hoornwier (kolonie mosdiertjes), kokkel, kompaskwal, mossel, noordzeekrab, oester, St.Jacobsschelp, wenteltrapje, wulk.

Excursies, onvolledig overzicht

Zoals gemeld drong pas halverwege tot uw verslaggever door dat het handig kon zijn om bij te houden welke excursies er werden gehouden.

Zaterdag 5-8 (regen)

- naar meer heen en weer of over heuvel terug
- over bruggetje omhoog noordoever Glaslyn

Zondag 6-8 (regen)

- vogelreservaten
- langs Glaslyn en terug over heuvel naar meer

Maandag 7-8 (wisselvallig)

- Rhy du
- Anglesey
- Shell Island

Dinsdag 8-8 (droog, soms zon)

- zuidkant Anglesey
- Rhy du
- Llanbedr & Shell Island

Woensdag 9-8 (droog, 's middags zon)

- Cwm Idwal & Yr Igarn
- Idwal kruipexcursie
- Ynys

Donderdag 10-8 (droog, zon, frisse wind)

- Holyhead, kliffen South en North Stack
- Snowdon

Vr 11-8 (regen)

Zaterdag 12-8 (motregen)

reisdag

Zo 13-8 (zon, 's avonds motregen)

- David's Head
- Solva

Ma 14-8 (regen)

- Diverse uitstapjes naar kust
- Evensong in de kathedraal van St. David

Dinsdag 15-8 (zon, soms een wolk)

- Ramsey Island
- Solva
- St Davids Head

Woensdag 16-8 (bewolkt)

- Porthgain, rondwandeling
- concert Vox Cantab, kathedraal van St. David

Donderdag 17-8 (zon & wolken, winderig)

- Drumble Head

Vrijdag 18-8 (zon, wolken, winderig; eind middag harde wind en regen)

- St-Justinian's Capel en zuidwaarts

Bij Beddgelert, 10-8

Alpenkraai

Twee koppen van nieuwsgierige zeehonden steken boven het water uit. (17-8)

Kamp Beddgelert: 6 augustus 2017

Excursiegebied: **Wandeling op de heuvels tegenover de camping** (uit folder)

Excursieleider: Erik Dinslage

Deelnemers: Erik, Marijke, Han, Lex

Excursieduur: 9.00 -12.45

Wandelduur: idem (ca. 7 km)

Waardering: 9

Gisteren zijn we aangekomen op de camping en vandaag gaan de eerste excursies beginnen.

Vanaf de camping gaan we om de vijver heen naar het weggetje dat achter de camping langs loopt en komen zo ook weer langs ons eigen kampeerveld. Heel veel varens. Het is nog droog.

Langs de kopermijn en dan naar de weg. Bij de weg is een klein hek naar een paadjes langs de rivier. Han en Erik zien de waterspreeuw en even later twee grote gele kwikstaarten. We lopen nog een eindje langs de weg tot het parkeerterrein. Daar staat het bord met daarop de verschillende wandelroutes. Wij nemen de groene, aangemerkt als moderate.

De klim is toch behoorlijk steil. Als we aan de klim beginnen is het 10 uur. We spreken af dat we om half elf even pauzeren en dat doen we. We zien een paar raven en een buizerd. Beide soorten zullen zich de komende week veel laten horen (en zien). Het is winderig.

Om 11 uur, we zijn dat op het hoogste punt, begint de regen. Eerst aarzelend, later gestaag (en dat zal tot de volgende morgen doorgaan). We gaan langzaam weer naar beneden. Het is oppassen, want de regen maakt het glad. We komen bij een T-splitsing zonder richtingbordje. Links of rechts? Daar komen andere wandelaars. Die zeggen rechts, maar we gaan toch maar links.

Steeds meer regen. We komen anderen van ons kamp tegen. Wij besluiten om langs de weg naar de camping te gaan, maar dat levert geen winst op. Rond 12.45 zijn we terug.

Het regent en waait als een gek. Marijke en ik zetten extra scheerlijnen aan de tent.

Vogels: buizerd, zilvermeeuw, bosuil, grote gele kwikstaart, witte kwikstaart, boerenzwaluw, huiszwaluw, pieper (spec.), waterspreeuw, roodborst, boomklever, zarte kraai, raaf, putter

Lex Burgel

Sfeerverslag zondag 6 augustus 2017 van de excursie naar het **Dinas-meer**

We vertrokken met ongeveer 20 deelnemers vanaf het kampterrein. Dat was wel wat veel, dus net buiten het hek van de camping splitsten we in een groep die door wilde lopen o.l.v. Jennie en een langzame groep van 7 deelnemers.

We liepen om het meertje voor de camping naar het weggetje dat achter het kamp langs loopt, in de richting van de kopermijn. Op oude muurtjes en rotswanden zagen we veel soorten varens. Om de camping ligt een nieuwe muur, die is nog leeg. Die nieuwe muur zal wel gebouwd zijn omdat het weiland waarop wij kamperen eigenlijk de hoogwatervluchtplaats is van het dorp Beddgelert. In de berm veel gele sterretjes van de Boswederik.

Bij de kopermijn is een brug met een grote Koningsvaren en daar begint een keurig pad naar Nantgwynant en het meer (*llyn*) Dinas. De Rode dophei is nog mooi roodpaars. Onderweg in het bos mooie heldergroene bulten haarmosveen gevormd door een Veenhaarmos. Sommige berghellingen zijn ook mooi heldergroen, maar dat is niet zo leuk want die zijn egaal begroeid met Pontische rhododendrum, een uitheemse struik die zich snel uitbreidt. In Wales hebben ze er veel last van en proberen ze de struiken te verwijderen. Even voor elven hielden we koffiepauze bij 't meer. Sietske vertelde dat 't meer is ontstaan door het ijs van een gletsjer dat een laagte heeft uitgeschuurd in een dal. Een rivier kan wel gaan slingeren, maar geen verdieping voor een meer maken. Zo'n meer heet in het engels een ribbon-lake. Bij het meer vonden we uitgebloeide Beenbreek en de Ronde zonedauw zat nog in knop.

Helaas ging het steeds harder regenen. De doorlopers waren tot voorbij het meer geweest en kwamen weer terug langs dezelfde weg. Wij konden vlakbij de doorgaande weg nog schuilen in een schuurtje, maar moesten toen ook door de regen terug.

Geertje Pettinga

Pontische
rhododendron

Nog zo'n woekeraar:
adelaarsvaren, overal

Kamp Beddgelert: 8 augustus 2017

Excursiegebied: Wandeling van station Rhydd Du terug naar de camping

Excursieleider: Han de Vries

Deelnemers: Marijke, Nel, Saskia, Han, Lex en Rik

Excursieduur: 9.30 -14.40

Wandelduur: 11.15 - 14.40 (7,5 km)

Waardering: 9

Te voet van de camping naar Beddgelert Station. Wales Highland Railway. We hebben kaartjes (5 van de 6 zijn 65+) voor £ 6,70. De trein komt op tijd en vertrekt om 10.25. In de trein komt een "railtender" langs. We kunnen koffie of iets anders drinken.

Na een stop bij een camping zijn we om ca. 11 uur bij Rhydd Du. We wachten op het vertrek van de trein voor wat foto's. Van hier is het 7,5 km wandelen. Het weer is goed. Voor vertrek van de camping een bui, daarna is het droog gebleven op een paar spatjes na in Rhydd Du. Mooi wandelroute over goede paden met hier en daar lichte stijgingen en dalingen. Op weg naar het station zagen wij al de waterspreeuw (dipper) en ook een drietal groot zaagbekken in de rivieren. Vogel- noch insectenleven uitbundig, maar later op de dag zien we toch aardig wat vlinders en bijen.

Gevarieerd landschap met zich op Mt. Snowdon. We zien ook de door Sietske genoemd landschapskenmerken daterend uit de laatste ijstijd. Om 12.45 lunchen we aan een beekje. Er is hier overal water in de vorm van kleine en grotere beken. Mooi bos met hoge dennen. We kruisen vele malen de spoorlijn. 'Stop, look and listen!' Uiteindelijk bereiken we via een mooi afdaling Beddgelert weer en brengen een bezoek aan de pub, gevolgd door inkopen in de winkel ernaast.

Rond 16.00 uur zijn we weer op de camping.

Totaal afgelegde loopafstand ca. 10 km.

Lex Burgel

Excursie: Mochras Shell Island, 08-08-2017

Excursieleider: Herman

18 deelnemers.

Shell Island is eigenlijk een schiereiland. Bij hoogwater stroomt de toegangsweg onder.

We gingen met auto's naar het excursiegebied aan de kust. Aan de kust is het vaak beter weer dan in het binnenland. Dat was ook vandaag het geval. Boven de bergen zagen we voortdurend een donkere lucht terwijl wij lekker in de zon liepen en genoten van het weidse uitzicht.

Eerst gingen we langs de kwelder kust. Daar groeiden zoutminnende planten zoals Engels gras, zeeaster, zeeweegbree, hertshoornweegbree. We zagen en hoorden vele vogels zoals tureluur, rose grutto en mantelmeeuw. Dus iedereen kwam aan zijn trekken. Op een gegeven moment wilden we dwars oversteken naar Shell Island, maar stuitten op een geul. Een klein groepje ging verder op zoek naar de vele bijzondere schelpen die je daar kunt vinden. Na enige tijd kwamen de schelpenzoekers terug. Het bleek toch te ver te zijn naar het strand.

We liepen terug langs dezelfde weg en zagen nog prachtige blauwe zeedistel en zeeraket. Als je door de vegetatie liep zag je overal blauwtjes omhoog dwarrelen. Heel mooi!

De excursie is een echte aanrader, zeker als je even de regen boven de bergen wilt ontvluchten.

Marlies Huijzer

Excursie: Walk 4 uit *Top 10 Walks mountain, Y Garn + Devil's Kitchen, Cwm Idwal*

Datum: 9 augustus 2017

Met de auto zijn we vanaf de camping over de A498 en A4086 naar Capel Curig gereden. Daar hebben we de A5 in westelijke richting genomen tot het einde van Lake Ogwen. Bij de parking start de wandeling. Het zou een prachtige wandeling worden. We hadden bovendien goed weer. D.w.z.: het was de gehele dag droog. Het was 16 graden bij de start en het was bewolkt. Er waren 12 deelnemers.

De wandeling was 7,92 km, stijging: 874 meter. Daar deden we 6 uur over. Tijdens die 6 uur hebben we 2,5 uur stil gestaan en gerust.

De wandeling begon met een geleidelijke klim langs Llyn Idwal. Hier kregen we een prachtig zicht op de bergen en de pas waar we omhoog zouden gaan. Een eerste natuurlijke hindernis was een snelstromend riviertje waar geen brug was om het over te steken. Het lukte ons na een korte klim op een andere plaats via stenen het riviertje over te steken. Na een korte koffiepauze volgde een steile klim langs Devil's Kitchen naar een meertje. Hier liepen we op 860 meter hoogte in de wolken.

Op deze hoogte geluncht en rond 13.30 uur kwamen we op de top van de Y Garn. Het was nog steeds bewolkt. Geen mooie uitzichten, maar wel wind. Het besluit om af te dalen was dan ook snel genomen.

De afdaling ging over een nogal steil pad. Zo'n 200 meter onder de top begonnen de wolken weg te trekken en kregen we prachtige vergezichten. We zijn diverse malen gestopt om hiervan te genieten.

Rond 16.00 uur waren we weer beneden bij de parking.

Het was een echte 'Snowdonian wandeling': wandelen in de wolken, wind en later zon met veel mooie uitzichten.

Harry van Haarlem

Y Garn

Excursie naar de top van de Snowdon (Yr Wyddfa), 10 augustus

Vanwege de goede weersvoorspelling besloten we dat vandaag het moment was om de Snowdon (hoogte 1085) te beklimmen. We reden naar Pen-y-pass, maar omdat de kleine parkeerplaats al vol was weken we uit naar de A 498, vóór de afslag van de A 4086 bij Pen-y-Gwryd.

We gingen vandaar te voet naar het beginpunt van de wandeling bij Pen-y-pass. Daar volgden we route 5 uit het *Snowdonia Mountain Walks*-boekje: via de Pyg Track tot boven het Glaslyn meer, dan steil omhoog naar de kam waarover het treintje gaat, en via de Miners' Track terug. De route was goed aangegeven en het pad was bijna geplaveid. Dat was fijn, want het was behoorlijk druk en zo kon je goed mensen (laten) passeren.

Vanaf de parkeerplaats klommen we redelijk vlot tot het zadel Bwlch Molch. Onderweg zagen we Vetblad en een alpiene Wolfsklauw onder druipende rotsen. Net na het zadel hadden we een eerste blik op de Snowdon, die af en toe in een wolk zat. Vanaf het zadel steeg het pad geleidelijk en hadden we prachtig zicht op een meer dat schitterde in de zon en konden we steeds verder naar het oosten kijken. We liepen aardig door tot de samenvoeging met de Miners' Track en hebben daar geluncht. Er kwamen Zilvermeeuwen schooien, die verjaagd werden door schooiende honden. Toen Taco daar iets van zei tegen een hondeneigenaar werd hij heel boos aangekeken.

Na de lunch, 500 m hoger dan ons beginpunt, gingen Loek en Geertje omlaag om planten te kijken, en gingen Harry, Erna, Taco en ik verder omhoog. Hier werd het pad erg steil en druk, maar het was erg goed gemaakt met brede stenen zig-zag trappen. Het zicht was heel goed en we konden op eigen tempo naar de top klimmen, die inmiddels in de zon lag. We hielden pauze op de kam met prachtig uitzicht over de onregelmatige kustlijn in het westen. Het stoomtreintje reed af en aan en bestond uit 1 treinstelletje dat aangeduwd werd door een locomotiefje. Het treintje kon boven niet draaien, dus bergaf reed het locomotiefje achteruitgekeerd voorop; een raar gezicht.

Een klimmetje van 100 m, samen met heel veel andere mensen, bracht ons naar de drukke top. We hadden nog heel even goed zicht, maar na een paar minuten kwam er een wolk uit het westen en die ging niet meer weg.

Na de top gingen we rustig naar beneden tot een meertje, waar we even gepootjebaad hebben. Vanaf daar was het pad, de Miners' Track, erg breed en een beetje saai, maar zo konden we goed doorlopen en waren we om halfzes terug op de parkeerplaats. Daar waren Loek en Geertje die op hoogte en in ruines mooie varens hadden gezien.

Sietske Batenburg

Dagexcursie: kasteel Caernarfon, 11-08-2017

Excursieleider: Han de Vries, totaal 4 deelnemers.

Vervoer: Stoomtrein van Bedgellert naar Caernarfon, retour.

Cijfer: 8

Te voet van de camping naar het stationnetje in Bedgellert. Daar op de historische stoomtrein van de WHHR gestapt die ons in ca. 1,5 uur naar Caernarfon bracht. Gezellig met koffie en broodjes aan boord. In Caernarfon het kasteel van Henry I bezocht, inclusief de exposities. Erg indrukwekkend. Vervolgens de stad bezocht; gewandeld langs de oude verdedigingswerken.

Om 15.45 met de laatste trein weer naar Bedgellert gereden.

Ondanks het erg miezerige weer, een prima dag ter afwisseling. Geen waarnemingen op natuurgebied gedaan, althans niet geregistreerd.

Han de Vries

12-08-2017, Pembrokeshire coastpath, Solva

Excursieleider: Harrie van Haarlem, 12 deelnemers

Excursieduur: 9 - 16 uur. Met 3 auto's

Landschap, mn. Kliffen, planten, vogels, insecten.

Waardering: 9, mede beïnvloed door t heerlijke weer.

Route: vanuit de camping was het 8 km naar t zuid-oosten, door st. Davids heen naar t parkeerterrein van lower Solva. 5€ voor de hele dag.

De route die we gingen volgen was aangeduid met een eikeltje, teken van een lange afstands wandelpad, onderdeel van t Welsh coastpath.

Harrie stelde op de parkeerplaats zijn GPS in, die gaf 12 m onder zeenivo aan. Iets klopte er niet. Toch opmerkelijk hoe snel t water opkwam in de baai.

Na een valse start over de brug de baai in, ging de route meteen naar boven, de eersteklif op, meteen een schitterend uitzicht met aan weerszijdende zee.

Een korte stop op de top om de aalscholvers en kuifaalsolvers te bekijken op een eilandje, dat veel weg had van een walvis.

Harrie gaf de volgende klif als koffieplek aan, zodat ieder tijd had om rond te kijken en eigen plan te trekken. Er volgde een afdaling naar een strandje met grote kiezelstenen. Mooi geluid onder de voeten.... Voor t eerst een oeverpieper gezien en gehoord, en geleerd hoe je een oeverloper kunt herkennen bij t wegvliegen.

Weer bergop over een smal pad, het weer zat erg mee... het was heerlijk toeven boven zee met geluid van meeuwen en raven en bovendien nieuwe planten waarnemingen.... Er viel genoeg te grasduinen en te leren: de scarlet pimpernel, oftewel het rode... huigelkruid.

Het kustpad was breed, hier en daar was een flink stuk van de rand weggeslagen, hetgeen wel mooie foto's opleverde.

Harrie stelde een lunchplek voor op een ver vooruitstekende klif. Daar aangekomen waagde zich niemand op die richel. Het werd een plek met nog steeds uitzicht op zee, waar je ook lekker in t gras in de zon kon liggen.

Hierna de afdaling naar een bruggetje over een beek. Dat was meteen de bocht terug landinwaarts. Harry had de route ingekort, zodat we minder over asfalt hoefden te lopen. Het bleek een grappig pad omhoog via weidevelden, tussen hoge hagen door vele hekjes, terug richting Solva.

Er kwam de optie nog 1x via de klif omhoog te lopen of meteen naar beneden naar de parkeerplaats, kon niet missen.... 8 mensen gingen verder en omhoog, ter ondersteuning in de zoektocht van Hans naar de slechtvalk, die door anderen al gesignaleerd was. Niet gevonden, wel weer prachtig uitzicht, nu met begeleidende muziek van Dolly Parton, die kwam overwaaien vanaf t festivalterrein. Bij t afdalen naar t eerder genoemde kiezelstrandje bleek daar, ondanks t terugtrekkend tij, gezwommen te worden. 3 dames gingen er in, Jenny voorop, Erna en ikzelf volgden in onze badpakken en t was n heerlijke frisse duik. Martin vertelde later dat t water van de waterzuivering daar in werd geloost, maar daar hebben we geen last van gehad.

De dag werd feestelijk afgesloten met een pint op het terras van de pub.

Een fantastische dag, het mooie weer volledig uitgebuit. Een 9!

Hettie van Eijck

Het was mooi weer, dus had het zin om op excursie te gaan naar het eiland Skomer. Loek en ik reden met Fred mee, langs de kust met mooie uitzichten naar het zuiden en over kleine weggetjes binnendoor via Marloes naar Martin's Haven. Bovenaan de kust is een parkeerterrein (£ 5 per dag).

We liepen omlaag naar het visitorcentre Lockley Lodge om kaartjes te kopen voor de veerboot (£ 10 p.p. en de toegang tot het eiland is £ 11 p.p.). De boot van 10 uur was net weg, dus hadden we alle tijd om in de Lodge rond te kijken en de medewerker gaf ons veel informatie. We keken naar een scherm met live beelden van een donzig kuiken van een Noordse pijlstormvogel.

Skomer is een National Nature Reserve en Site of Special Scientific Interest en het wordt beheerd door The Wildlife Trust of South and West Wales. Het rotseiland is 2,4 km van noord naar zuid en 3,2 km van oost naar west, en het hoogste punt ligt 79 m boven zeeniveau.

We daalden af naar het haventje tussen de kliffen en op een muur zagen we al meteen de 'Zee-streepvaren', die groeit op rotsen in de spatwaterzone van de zee. Er stond ook Zwartsteel en dit varentje was ook wat vettig als aanpassing aan de groeiplaats. We keken rond op het stenige strandje, dat lekker beschut in de zon lag. Mooie wieren, Patella's en knalgele Alikruikjes.

Fred legde ons uit dat er een volgorde is van de gekleurde zones op de rotsen. Die worden gevormd door korstmossen, onderaan waar de golven vaak tegen aan klotsen groeien zwarte, daarboven in het spatwater gele en dan bovenaan grijze korstmossen. Die lagen kunnen flink in hoogte verschillen per rots, dat hangt van de invloed van de zee af.

Met het veerbootje voeren we langs de mooie kliffenkust naar het eiland, een tochtje van ongeveer een kwartier. Het eiland heeft geen echte haven, bij een laag stukje vaart de boot met de voorpunt tegen de rotsen aan en terwijl de motor flink draait gaat er een hekje open en stap je over de punt aan land. Daar klim je over een trap omhoog en werden we ontvangen door een warden. Zij gaf ons een uitgebreide uitleg over het eiland en vertelde wat er te zien was.

Het eiland is vooral van belang voor vogels die je niét ziet: de Noordse pijlstormvogels (Manx shearwater). Er broeden 310.000 paar op het eiland, dat is de helft van de wereldpopulatie. Ze broeden in holen vlak onder de grond en daarom benadrukte de warden dat we echt niet van de paden af mochten, want die holen zitten overal! Ze broeden laat in het seizoen en nu zaten de kuikens stilletjes in hun holen te wachten tot hun ouders ze 's nachts komen voeren. Die kunnen overdag niet aan land komen, want dan worden ze gedood door meeuwen. De poten van de pijlstormvogels staan ver naar achteren en daardoor kunnen ze eigenlijk niet lopen en zijn ze weerloos op 't land. Ze leven altijd op zee, behalve in het broedseizoen. Bij volle maan slaan ze het voeren ook een nacht over. Op het eiland zie je resten van dode oudervogels liggen. Je mag het hele eiland om wandelen over de paden en picknicken op rotsige plekken. In het midden van het eiland ligt de herstelde boerderij met bezoekerscentrum. De oorspronkelijke boerderij was in 1956 door een zware storm verwoest.

Meteen na afloop van het inleidende verhaal vond Loek nog een speciale varen op een nat stuk rots: *Asplenium obovatum* subsp. *billotii*. Dat was vast een troost voor hem toen hij verderop niet van het pad af mocht en alleen met de verrekijker naar leuke varens op een oude kalkbrandersoven kon kijken. Bovenop stond het eiland vol Adelaarsvaren en daar zag je ook de ingangen van de holen van de Noordse pijlstormvogels tussen.

Wij wandelden het zuidelijke stuk van het eiland om. Het was er heel rustig, we kwamen maar weinig andere bezoekers tegen. We gingen kijken bij het schiereiland, dat met een smalle rotsbrug met het eiland verbonden is. Daar moest op een strandje een jonge Grijze zeehond liggen, had de warden verteld. En jawel, er bewoog een witte vlek op het strand, en met de verrekijker was het jong goed te zien. Er zwommen nog 4 volwassen zeehonden vlakbij, heel mooi te zien in het heldere water.

Verderop was een omgewoelde grashelling bovenaan de rotsen. Daar hadden Papegaaiduikers gebroed, maar die waren allang weer naar zee. De ingangen van hun holen zijn groter dan die van de Noordse pijlstormvogels. Op richels van de kliffen zaten Drieteenmeeuwen en Noordse stormvogels met kuikens. Het uitzicht was heel helder en we zagen veel Jan van Genten vliegen.

Bij kleine beekjes aan de zuidkant van het eiland vonden we Klein glidkruid mooi in bloei, Liggend hertshooi en Teer guichelheil. Ook veel Rood guichelheil en heel veel Waternavel. Op de terugweg zagen we veel Jacobskruiskruid in bloei en dat heeft hier echt mooie straalbloemen. Op veel plekken waren de grote planten helemaal kaal gevreten door de geel met zwart gestreepte Zebrarupsen van de Sint-Jacobsvlinder.

Om half 4 moesten we weer terug met de veerboot. Vanaf de boot zie je het eiland Skokholm liggen, met een vuurtoren en de oude boerderij van Lockley, een schrijver die daar voor de Tweede Wereldoorlog probeerde te boeren.

Op de terugweg wilde Fred even langs gaan bij oude vrienden Anne en Steve, de oude Warden van Skomer. Ze ontvingen ons heel hartelijk en zetten meteen thee voor ons. Zoals veel gepensioneerden hadden ze

woonden en over het nieuwe gebouw voor wetenschappers en studenten op Skomer.
We namen weer dezelfde mooie kustweg terug om niet in de file te komen op de grote weg langs Haverfordwest.
Geertje Pettinga

Newborough,
8-8

Zeehond? 16-8

Pont-Pen-y-benglog, 9-8

Bij
Porthgain,
16-8

Kathedraal St.-Davids

Portmadog dam, 15 augustus (Walk 2 uit boekje Top Tien)

We maakten een tussenstop bij Rhyd om de visarenden te bekijken. Er was een informatiecentrum met webcams en telescopen, waarbij we de 3 nesten van de visarenden konden waarnemen. Daarna reden we naar Portmadog, waar de wandeling begon.

Vanaf de Lidl liepen we door de gezellige hoofdstraat naar de dam. Op de dam lopend had je aan de ene kant uitzicht op de schorren van de baai en aan de andere kant het grote binnenmeer. Het voetpad voerden ons langs de smalspoorbaan, waardoor we aan de kant moesten toen er een stoomtreintje aankwam.

De omgeving was prachtig en we hadden een goed uitzicht op het water met de vele vogels.

Aan het einde van de dam hebben we nog een stukje kustpad gevolgd, maar even voor Portmeirion hebben we een doorsteek gemaakt weer terug naar de dam.

Het was een prachtige excursie.

Ellen Luttmer

Bij Porthmadog

Pembrokeshire Coastpath, Solva, 15 augustus

We reden met 7 deelnemers naar het jachthaventje bij Solva. Eerst maar koffie drinken in het restaurantje, want er waren nog 2 fietsers in aantocht. Vanuit het haventje ging het steil omhoog naar het plateau van de klifkust en er volgden daarna nog enkele kloven, die overwonnen moesten worden. Het plateau was groen van de lage beplanting en we volgden het kustpad met een prachtig uitzicht op de kliffen en de zee. Er vlogen veel Jan-van-Genten vlak langs de kust en hun duikvluchten waren mooi te zien. Voor de terugweg hebben we een pad genomen, die langs een dolmen ging met een informatiebord. Daarna via een bos met veel meidoorn struiken vol rode bessen, vervolgden we de wandeling weer terug naar het jachthaventje.

Ellen Luttmer

Verslag excursie St. Davids Head

15 augustus 2017

10 deelnemers.

Afstand 10 minuten tijden met de auto.

Geen regenjas of regenbroek nodig vandaag!

Aangekomen op de parkeerplaats van White Sand Beach gingen de zonnebrillen op.

Het was prachtig weer. Op het strand speelde kinderen in het water.

Wij namen het pad naar rechts.

Direct al werden er volop Jan van Genten en andere vogels gezien.

Het pad was gemakkelijk.

Door het prachtige licht kwamen de kliffen heel mooi uit.

Net onder de top van Davids Head onze koffiepauze om half elf. De eerste zeehond werd gezien.

Daarna stap voor stap verder. Op en neer.

Steeds naar een nieuwe rotspunt; benieuwd om te zien wat daar achter lag.

Op een van de toppen prachtig uitzichten vergezichten.

De kleuren van de hei en de gaspeldoorn met daarnaast het turquoise blauw van de zee met aan de horizon de wolkenpartijen en daarbij de rust en de stilte.

Dat is voor mij de stempel die de Pembroke Coast op mij drukte.

Utrecht was ver weg.

Doorgelopen tot de lunch.

Eric zag volop bruinvissen en gelukkig kreeg iedereen ze in het oog. Toen plots een zeehond goed te zien. Gelukkig waren we.

Wij zijn tot het einde van het pad gelopen. Daar is de helft afgesplitst en naar de camping doorgelopen.

De andere vijf hebben de korte weg terug gelopen naar de auto.

Om 15.00 uur waren we terug.

Een prachtige, geslaagde dag.

Els Bucker

Woensdag 16-8-2017

Rondwandeling vanaf parking St. Justinian/St. Non's, zie het wandelboekje, ongeveer 8 km.

We vertrokken met 8 personen met de auto naar het zuiden, naar het gehucht St. Justinian (haventje) voor een rondwandeling.

Toen we aankwamen vielen er drie regendruppels. Meteen werd alle waterwerende kleding aangetrokken. Een trauma door het Welshe weer speelde duidelijk mee. Het bleef de hele verdere tocht droog.

Een tocht die voerde langs het haventje van St. Justinian (biechtvader van bisschop David; door de monniken te streng bevonden en voortijdig aan zijn einde geholpen) en langs & over het rif.

Onstuimige zee en mooi tegenlicht.

Helder weer. We konden goed vooruitkijken en ver terugblikken op de door de elementen zwaar aangetaste kust. Dit leidde toch tot grote schoonheidsbeleving.

We struinden door en kwamen vervolgens drie keer een groepje vnl. kinderen met begeleiders tegen, wetsuit aan en helm op. Ze sprongen onderaan het rif in het water en zwommen naar rots (dichtbij) waar ze allemaal op konden staan. Ze sprongen daar vlak voor aanrollende golf een voor een vanaf en zwommen weer terug naar hun rots. Naar we begrepen was het de cursus: hoe passeer je het rif onderlangs.

Bij de strandjes (i.h.a.) kun je lekker zwemmen, watertemperatuur is 15 graden. Als er golven zijn, gaan velen met (soort) surfplank de zee in. Als zwemmer ben je dan een witte raaf.

Terug langs behegde velden en akkers, altijd mooi.

Erna van Haarlem

Sfeerverslag van de excursie naar St. Justinian op 17/8/2017

Gisteren was er al een groep op deze plek geweest om de kustwandeling te maken. Vandaag de laatste vier deelnemers. De strijd om de laatste gratis parkeerplaats werd in ons voordeel beslist. We konden meteen starten.

Het wandelen ging op de gekende NNKV-wijze: stap- stap- stap -stop....stap-stap-stap-stop ... stap -stap - stop-stop-stop. Het lijkt langzaam te gaan, en dat is het ook, maar het is de enige manier om veel te zien en toch veilig aan het einde van de wandeling te komen. Helemaal als het gaat om een spoor over een smal kustpad vlak langs steile afgronden. Na een uurtje namen we wat rust. De mensen die we van andere tochten kennen gaan zitten, drinken een slokje water en nemen een hap ergens van. Maar niet bij de KNNV'ers: dat gaat van: zitten, happen en KOFFIE! Speciale mensen die lui. Maar gelijk hebben ze eigenlijk wel.

Speuren naar jan-van-genten, zeehonden, bruinvissen. Wij hadden succes. Op het moment dat de route het binnenland in boog besloten we die weg niet te nemen maar op onze schreden terug te keren en dezelfde weg terug te gaan.

In de verte een klein scheepje met toeristische vissers. En ja hoor, een gebruikte man in korte broek hengelde wat vis bij elkaar: Erik stond op het bootje en zwaaide naar ons. Hij had een middagje vissen op de Ierse Zee geboekt.

De dames vertoefden op de terugweg wat langer bij de zeehonden. Vast vanwege diens hoge aaibaarheidsfactor.

Het was weer een geslaagde excursie met mooi weer.

Ludo Hendrickx

Pont-Pen-y-benglog, 9-8

Eveneens
Pont-Pen-y-
benglog, 9-8

17-08-2017, Pembrokeshire coastpath, Solva

Excursieleider: Herman Verschuren, 5 deelnemers

Excursieduur: 9 - 17 uur. Met 2 auto's

Landschap, mn. kliffen, planten, vogels.

Waardering: 8, mede beïnvloed door t goede weer.

Het initiatief lag bij mij en even leek het er op dat we met z'n tweeën zouden gaan, maar rond 09.30 vertrokken we met z'n vijven.

Rond 09.50 parkeerden we de auto's voorbij xxxx, vlakbij hostel Pwll Deri. Vanaf die plaats kun je beginnen met de kust, met de zon en wind in de rug, en teruglopen langs minstens twee routes. (De officiële wandeling in het boekje start bij de vuurtoren, maar dat is niet handig.)

Om 10.15 startten we de wandeling. Het weer was redelijk. Veel wind, maar droog en soms zon. We bewonderden de kliffen en de bloeiende heide en liepen meestal flink door. Dat is ook aan te raden wil je deze wandeling als dagexcursie doen.

We keerden terug langs het tweede voetpad dat we op onze kaarten vonden, een kleine tien minuten na het kiezelstrand.

Het begin hiervan bleek afgesloten, maar we hadden geen zin om terug te lopen, dus klommen we over het hek. Het was daar erg zompig: misschien was dat de reden voor afsluiting. Niettemin bereikten we zonder veel moeite het pad. Herman had zorgvuldig een route met zo min mogelijk asfalt gekozen. Dat bracht ons nog een mooi, hooggelegen pad met prachtige uitzichten, en het eindigde met een spectaculaire afdaling langs de Garn Fawr ofwel Windheuvel. We snapten waarom die heuvel zo heet.

Bijzondere plant was het zaagblad. Bijzondere zoogdieren de halfwilde paarden, halverwege, en de 4 grijze zeehonden op 2 plaatsen. Een tien minuten lopen voorbij de vuurtoren is een kiezelstrand, waar twee van ons wilden zwemmen. Twee zeehondenkoppen keken nieuwsgierig toe. Erna liep tot haar knieën het water in, maar vond het te koud en bovendien was ze er niet zeker van hoe de zeehonden haar zeebad zouden waarderen. Dus toch maar niet. Door al onze bezigheden lieten de zeehonden zich totaal niet van de wijs brengen, er was trouwens al een vrouw met (gewone) hond aanwezig die hen kennelijk ook niet hadden gestoord. Pas toen we weggingen en de laatste van ons nog stond te filmen, zwom een van de zeehonden wat dichterbij om dat nog eens goed te bekijken.

Bijzondere vogels: geen. Wel hadden we twee keer goed zicht op een biddende torenvalk (vrouw), en kregen we ook een viertal grote mantelmeeuwen goed in beeld. Op de terugweg over land, lopend tussen hoge sleedoornhagen doorregen met bramen, zagen we nog een groep sijsjes.

Om 16.45 waren we terug bij de auto's.

Herman Verschuren

Whitesands Bay,
15-8

Zeestrepvaren, Solva

Schilderij Marlies: Noord Wales uitzicht op 'Devil's Kitchen' vlak bij de Snowdon

Tot slot: wie na al deze lettertjes en foto's eens een bewegend beeld wil: dat kan, dankzij Taco. Zie <https://youtu.be/vOKQRYJBSFY>.